

**Комунальний вищий навчальний заклад
Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний коледж"**

Циклова комісія хірургічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заст. директора
з навчальної роботи
"___" Т.М.Малюченко
20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медсестринство в гінекології

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 223 Медсестринство

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ Сестринська справа

Робоча програма *Медсестринство в гінекології*
для студентів за спеціальністю *223 Медсестринство,*
спеціалізація *Сестринська справа*
2011 року

Кравченко Тетяна Володимирівна, викладач вищої категорії

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча программа схвалена на засіданні циклової комісії *хірургічних дисциплін*

Протокол від "___" 201___ року №___

Голова комісії *хірургічних дисциплін*

(*Кравченко Т.В.*)

Перезатверджено:

20___ рік _____
20___ рік _____
20___ рік _____
20___ рік _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – <u>національний – 2,5,</u> <u>ECTS – 3,75</u>	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Модулів – Змістових модулів – Загальна кількість годин - 135	Спеціалізація (професійне спрямування): <u>Сестринська справа</u>	<p>Рік підготовки: <i>2-й</i> Семестр <i>6-й</i></p> <p>Лекції: <i>24 год.</i></p> <p>Практичні: <i>60 год.</i></p> <p>Самостійна робота: <i>51 год.</i></p>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>молодший спеціаліст</i>	<p>Вид контролю: <i>Диф. Залік</i></p>

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програму “Медсестринство в гінекології” складено на основі складових галузевих стандартів вищої освіти — ОКХ і ОПП, затверджених МОН і МОЗ України в 2011 р. і навчальних планів підготовки молодших спеціалістів.

Мета дисципліни “Медсестринство в гінекології” — ознайомити студентів з принципами надання гінекологічної допомоги в Україні. Основна увага приділяється організації роботи медичних сестер у гінекологічному стаціонарі та маніпуляційному кабінеті жіночої консультації.

Теоретичні заняття проводяться з використанням різних форм роботи (лекції, ділові ігри, розв’язування ситуаційних задач та клінічних ситуацій, тестових завдань). Під час викладання теоретичного матеріалу доцільним є ознайомлення студентів з новітніми досягненнями гінекологічної науки, вивчення наказів Міністерства охорони здоров’я України.

Навчальна практика під керівництвом викладача проводиться в кабінеті доклінічної практики, жіночій консультації, гінекологічному відділенні пологового будинку, що створює оптимальні умови для засвоєння практичних навичок, формування вмінь, використання теоретичних знань у клінічних ситуаціях.

Програма розрахована на вивчення дисципліни протягом одного семестру. Програмою передбачені лекції, навчальна практика під керівництвом викладача та самостійна робота студентів. Форми підсумкового контролю визначаються навчальним планом.

На вивчення дисципліни відводиться 135 год; із них 24 — на лекції, 60 — на навчальну практику та 51 — на самостійну роботу. Вивчення дисципліни завершується диференційованим заліком та комплексним кваліфікаційним екзаменом.

Після вивчення дисципліни *студенти повинні знати:*

- основні принципи медичної етики та деонтології;
- засоби забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в гінекологічному стаціонарі;
- правила техніки безпеки під час роботи з медичним обладнанням та інструментами;
- форми та методи санітарно-освітньої роботи;
- особливості підготовки гінекологічних хворих до обстеження;
- основні гінекологічні захворювання та профілактику їх;
- підготовку хворих до гінекологічних операцій та післяопераційний догляд за гінекологічними хворими.

Студенти повинні вміти:

- визначати основні та другорядні симптоми гінекологічних захворювань;
- визначати первинні і вторинні проблеми пацієнтки з гінекологічними захворюваннями;

- інтерпретувати дані отриманих результатів клінічного обстеження пацієнтки (лабораторних, інструментальних тощо);
- визначати тактику при невідкладних станах у гінекології;
- надавати невідкладну допомогу при травмах жіночих статевих органів, а також різновидах кровотеч зі статевих органів;
- складати плани профілактичних заходів щодо запобігання захворюванням жіночих статевих органів.

Студенти мають бути поінформовані про:

- основні принципи організації гінекологічної допомоги в Україні на сучасному етапі;
- нормативні акти та накази Міністерства охорони здоров'я з питань охорони здоров'я жінок;
- досягнення медицини, що втілюються в практику охорони здоров'я;
- нові лікарські засоби і методи їх застосування;
- нові методи діагностики гінекологічних захворювань;
- стан захворюваності на гінекологічні хвороби в регіоні та країні.

3. Програма навчальної дисципліни

№ п/п	Вид заняття	Зміст	К-ть годин
<i>6 семестр</i>			
1	Лекція	<p style="text-align: center;">Розділ 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні</p> <p>Організація гінекологічної допомоги в Україні. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Медична етика та деонтологія в гінекології. Охорона праці в галузі</p> <p>Гінекологія як наука. Історія розвитку гінекології в Україні. Відомі вчені акушери-гінекологи. Сучасна організація надання гінекологічної допомоги. Лікувально-профілактичні установи, у яких надається гінекологічна допомога. Робота медичної сестри у гінекологічному відділенні. Вимоги до особистої гігієни медичного персоналу. Поняття про асептику та антисептику. Оброблення інструментів та матеріалу.</p> <p>Поняття про етику та деонтологію в гінекології. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Нормативно-правові документи, що забезпечують охорону праці в галузі.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Історія розвитку гінекологічної допомоги в Україні</i></p> <p><i>Чинне законодавство України про охорону здоров'я жінки</i></p> <p><i>Охорона праці в галузі</i></p>	2
2	Лекція	<p style="text-align: center;">Розділ 2. Методи обстеження гінекологічних хворих</p> <p>Методика обстеження гінекологічних хворих: основні методи обстеження гінекологічних хворих</p> <p>Гінекологічний анамнез, його особливості та роль у визначенні діагнозу. Етапи обстеження гінекологічних хворих. Паспортні дані. Скарги пацієнтки (біль, виділення, порушення менструальної функції, неможливість завагітніти тощо). Анамнез хвороби (динаміка розвитку захворювання, види та способи лікування, його ефективність). Анамнез життя (умови життя, перенесені хвороби, операційні втручання в різні вікові періоди). Спеціальний акушерсько-гінекологічний анамнез: менструальна, статева, генеративна та секреторна функції жінки. Способи об'єктивного обстеження (огляд, обстеження грудних залоз та лімфатичних вузлів). Спеціальне гінекологічне обстеження, огляд зовнішніх статевих органів, обстеження за допомогою піхвових дзеркал, пальцьове та бімануальне обстеження, ректальне та ректо-абдомінальне</p>	2

		обстеження.	
3	Лекція	Методика обстеження гінекологічних хворих: додаткові методи обстеження гінекологічних хворих	2
	Самостійна робота	Додаткові методи обстеження в гінекології: лабораторні (бактеріоскопічне, онкоцитологічне, кольпоцитологічне, бактеріологічне); інструментальні (біопсія, зондування порожнини матки, пункция черевної порожнини через заднє склепіння піхви); апаратні (рентгенологічний, ендоскопічний, УЗД). Підготовка пацієнтки, інструментарію та матеріалів	2
4	Лекція	Розділ 3. Основні гінекологічні захворювання	2
	Самостійна робота	Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів	2
5	Лекція	Загальні відомості про запальні захворювання жіночих статевих органів. Шляхи поширення інфекції в організмі. Запальні захворювання неспецифічної етіології: види збудників, типи класифікацій залежно від стадії перебігу захворювання та за локалізацією запального процесу (бартолініт, вульвіт, кольпіт, ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт), клінічний перебіг, діагностика, методи лікування.	2
	Самостійна робота	Неспецифічні запальні захворювання жіночої статевої системи	2
	Лекція	Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів	2
	Самостійна робота	Специфічні запальні хвороби: збудники, що їх спричиняють, захворювання, що передаються статевим шляхом (ЗПСШ). Гонорейні захворювання у жінок: класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування, критерії виліковування. Туберкульоз геніталій. Паразитарні захворювання жіночих статевих органів: характеристика збудників, принципи лікування, критерії виліковування. Вірусні захворювання жіночих статевих органів. СНІД. Принципи профілактики захворювань, що передаються статевим шляхом. Специфічні запальні захворювання: геніальний герпес, туберкульоз статевих органів, хламідійна інфекція, уроплазмоз, СНІД	4

6	Лекція	Безпліддя. Основи сексології	2
		<p>Жіноче та чоловіче безпліддя. Причини та класифікація жіночого безпліддя. Обстеження подружніх пар зі скаргами на відсутність вагітності. Обстеження чоловіка (спермограма). Визначення овуляції у жінки. Дослідження прохідності маткових труб, спеціальні додаткові обстеження. Методи лікування жіночого безпліддя. Профілактика.</p> <p>Основи жіночої фізіології. Поняття про фізіологію статевого життя. Основні види сексуальних порушень. Методика обстеження.</p>	
7	Лекція	Добрякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	2
		<p>Загальне уявлення про пухлиноподібні утворення та справжні пухлини жіночих статевих органів. Характеристика добрякісних пухлин. Добрякісні пухлини вульви та матки, частота поширення. Сучасні теорії етіопатогенезу. Класифікація. Клініка. Методи діагностики. Види лікування — консервативне (гормональна, симптоматична терапія) та хірургічне (радикальне, напіврадикальне, консервативне). Показання до проведення оперативного лікування. Добрякісні пухлини яєчників. Кісти та кістоми: класифікація, клініка, діагностика. Принципи сестринського догляду.</p>	
	Самостійна робота	<i>Кісти яєчників</i> <i>Ендометріоз</i>	2 2
8	Лекція	Злоякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	2
		<p>Злоякісні пухлини жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів. Диспансеризація хворих із фоновими та передраковими захворюваннями геніталій. Рак та саркома вульви, піхви: клініка, діагностика. Особливості сестринського догляду. Рак шийки матки (класифікація, клініка, методи діагностики, догляд за пацієнтками після променевої терапії). Рак тіла матки (клінічні прояви, методи діагностики, види та методи лікування, профілактика). Злоякісні пухлини яєчників (стадії, клініка, діагностика, методи лікування). Оперативне та гормональне лікування, променева та хіміотерапія при злоякісних пухлинах жіночих статевих органів, профілактика онкозахворювань та рання діагностика злоякісних новоутворень.</p>	
	Самостійна робота	<i>Фонові та передракові стани жіночої статевої системи</i> <i>Рак грудної залози</i>	2 2

9	<p>Лекція</p> <p>Циклічні та ациклічні розлади менструальної функції: етіопатогенез, класифікація, лікування, невідкладна допомога</p> <p>Види порушень менструального циклу.</p> <p>Аменорея (справжня та несправжня, первинна та вторинна, фізіологічна та патологічна): діагностика, принципи лікування.</p> <p>Маткові кровотечі при двофазовому циклі, ановуляторні цикли. Ювенільні та клімактеричні кровотечі. Альгодисменорея: діагностика, принципи лікування хворих з порушенням менструального циклу.</p>	2
	<p>Самостійна робота</p> <p><i>Дисгормональні захворювання грудних залоз Нейроендокринні синдроми в гінекології</i></p>	2
10	<p>Лекція</p> <p>Неправильні положення та аномалії розвитку жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика</p> <p>Аномалії будови жіночих статевих органів. Класифікація аномалій, причини аномалій розвитку жіночих статевих органів. Атрезія дівочої пліви і піхви, подвоєння і перфорація матки, синдром склерокістозних яєчників (Штейна—Левенталя).</p> <p>Неправильне положення матки, класифікація, причини. Опущення стінок піхви та матки. Клінічні прояви, лікування (консервативне та оперативне), догляд у післяопераційний період. Профілактика опущень матки.</p>	2
11	<p>Лекція</p> <p>Невідкладна допомога в гінекології</p> <p>Основні види гінекологічних захворювань, які потребують невідкладної допомоги.</p> <p>Позаматкова вагітність: причини, класифікація, діагностика, клініка, долікарська невідкладна допомога.</p> <p>Апоплексія яєчника: причини, клінічні форми, діагностика, долікарська невідкладна допомога.</p> <p>Перекручування ніжки кістоми яєчника: причини, клініка, діагностика, невідкладна долікарська допомога.</p> <p>Травми зовнішніх статевих органів, перша медична допомога при ушкодженні зовнішніх статевих органів, піхви, матки. Показання та протипоказання до транспортування хворих, які потребують невідкладної допомоги.</p>	2
	<p>Самостійна робота</p> <p><i>Невідкладна допомога в гінекології</i></p>	5

		Розділ 4. Загальні методи лікування гінекологічних хворих та догляд за ними	
12	Лекція	<p>Консервативні методи лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка та післяопераційний догляд за гінекологічними хворими</p> <p>Види допомоги хворим із гінекологічною патологією (амбулаторна, стаціонарна, санаторно-курортна); характер лікування (консервативне та хірургічне). Консервативне лікування: загальне та місцеве (ванночки, спринцовання, тампони), показання, протипоказання, техніка виконання.</p> <p>Загальні принципи медикаментозного лікування в гінекології. Основні види фізіотерапевтичних процедур. Санаторно-курортне лікування хворих із гінекологічною патологією.</p> <p>Оперативне лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка. Підготовка операційної, інструментів, перев'язувального матеріалу. Післяопераційний догляд за гінекологічними хворими.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Консервативні методи лікування гінекологічних хворих: фітотерапія, фізіотерапія, ЛФК, санаторно – курортне лікування</i></p> <p><i>Основні етапи гінекологічних операцій</i></p> <p><i>Ендоскопічні гінекологічні операції</i></p>	10 8 2
1	Практичне заняття	<p>Розділ 2. Методи обстеження гінекологічних хворих</p> <p>Методика обстеження гінекологічних хворих: основні методи обстеження гінекологічних хворих</p> <p>У гінекологічному відділенні та жіночій консультації. Вивчення медичної документації. Участь у проведенні гінекологічного обстеження пацієнток (збирання анамнезу, проведення загального об'єктивного обстеження, обстеження за допомогою дзеркал, проведення бімануального обстеження, участь у проведенні апаратних та інструментальних методів обстеження).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — збирання анамнезу; — оформлення необхідної облікової документації; — огляд зовнішніх статевих органів; 	4
2	Практичне заняття	<p>Методика обстеження гінекологічних хворих: додаткові методи обстеження гінекологічних хворих</p> <p>У гінекологічному відділенні та жіночій консультації. Вивчення медичної документації. Участь у проведенні гінекологічного обстеження пацієнток (збирання анамнезу,</p>	4

		<p>проведення загального об'єктивного обстеження, обстеження за допомогою дзеркал, проведення бімануального обстеження, участь у проведенні апаратних та інструментальних методів обстеження).</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка набору інструментів для зондування порожнини матки, роздільного вишкрібання порожнини матки, пункциї черевної порожнини через заднє скlepіння піхви, для біопсії шийки матки; — підготовка жінки до УЗД; — збирання, зберігання та відправлення матеріалу для гістологічного дослідження. <p>Розділ 3. Основні гінекологічні захворювання</p> <p>Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів.</p> <p>У жіночій консультації та гінекологічному відділенні. Догляд за пацієнтами із запальними захворюваннями жіночих статевих органів. Участь у взятті піхвового вмісту на бактеріоскопічне та бактеріологічне дослідження. Відпрацювання на фантомі навичок із проведення: піхвових спринцований, уведення піхвових тампонів та порошкоподібних лікарських засобів. Проведення санітарно-просвітницької роботи.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — взяття матеріалу для бактеріоскопічного дослідження; — оформлення направлень до лабораторії; — проведення піхвової ванночки, піхвового спринцовування; <p>Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів: запалення зовнішніх статевих органів, запалення внутрішніх статевих органів (клініка, лікування, ускладнення, профілактика)</p> <p>У жіночій консультації та гінекологічному відділенні. Догляд за пацієнтами із запальними захворюваннями жіночих статевих органів. Участь у взятті піхвового вмісту на бактеріоскопічне та бактеріологічне дослідження. Відпрацювання на фантомі навичок із проведення: піхвових спринцований, уведення піхвових тампонів та порошкоподібних лікарських засобів. Проведення санітарно-просвітницької роботи.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — закладання у піхву тамpons; — закладання у піхву порошкоподібних лікарських засобів; — проведення методів провокації. 	
3	Практичне заняття		4
4	Практичне заняття		4

5	<i>Практичне заняття</i>	<p>Безпліддя. Основи сексології</p> <p>У жіночій консультації, гінекологічному відділенні. Участь у проведенні обстеження жінок зі скаргами на неможливість завагітніти. Розв'язування ситуаційних задач та клінічних ситуацій.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вимірювання базальної температури; — підготовка жінки до УЗД; — підготовка жінки та необхідних інструментів до проведення метросальпінгографії, гідротубації. 	4
6	<i>Практичне заняття</i>	<p>Доброякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика</p> <p>У жіночій консультації, у гінекологічному відділенні пологового будинку.</p> <p>Участь в обстеженні хворих з доброякісними пухлинами жіночих статевих органів та догляді за ними.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка пацієнтки до УЗД; — підготовка набору інструментів для роздільного діагностичного вишкрібання матки; — взяття мазків на цитологічне дослідження; — оформлення та направлення матеріалу на гістологічне дослідження. 	4
7	<i>Практичне заняття</i>	<p>Злоякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика</p> <p>У жіночій консультації, гінекологічному відділенні онкодиспансеру.</p> <p>Участь в обстеженні пацієнток та догляді за ними. Допомога лікареві під час проведення малих гінекологічних операцій. Проведення санітарно-просвітницької роботи.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — взяття мазків на цитологічне дослідження; — оформлення та направлення матеріалу на гістологічне дослідження; — підготовка набору інструментів для аспіраційної біопсії, біопсії шийки матки; — участь у проведенні онкопрофоглядів та санітарно-просвітницької роботи. 	4
8	<i>Практичне заняття</i>	<p>Циклічні та ациклічні розлади менструальної функції: етіопатогенез, класифікація, лікування, невідкладна допомога</p> <p>У жіночій консультації, гінекологічному відділенні</p>	4

		пологового будинку. Участь в обстеженні пацієнток з різними формами порушення менструального циклу, розв'язування ситуаційних задач, участь у догляді за пацієнтками.	
9	<i>Практичне заняття</i>	<p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вимірювання базальної температури; — підготовка жінки та інструментів до роздільного вишкрябання слизової оболонки шийки і тіла матки; — надання невідкладної долікарської допомоги при дисфункціональних маткових кровотечах. <p>Аномалії розвитку жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика</p> <p>У гінекологічному відділенні. Обстеження хворих з аномаліями статевих органів та неправильним положенням матки, ознайомлення з методами консервативного та оперативного лікування, догляд за хворими після операції.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — гінекологічне обстеження пацієнток за допомогою дзеркал, бімануального обстеження; 	4
10	<i>Практичне заняття</i>	<p>Неправильні положення жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика</p> <p>У гінекологічному відділенні. Обстеження хворих з аномаліями статевих органів та неправильним положенням матки, ознайомлення з методами консервативного та оперативного лікування, догляд за хворими після операції.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка жінки та інструментів до МСГ, УЗД. 	4
11	<i>Практичне заняття</i>	<p>Невідкладна допомога в гінекології</p> <p>У гінекологічному стаціонарі. Участь в обстеженні хворих з ознаками гострого живота, маткової кровотечі, травмами. Оволодіння методами надання першої допомоги жінкам, які потребують невідкладної гінекологічної допомоги.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка набору інструментів для проведення пункциї черевної порожнини через заднє склепіння піхви; — підготовка набору інструментів для вишкрябання порожнини матки; — тампонада піхви (на фантомі). 	4

		Розділ 4. Загальні методи лікування гінекологічних хворих та догляд за ними	
12	Практичне заняття	<p>Консервативні методи лікування гінекологічних хворих.</p> <p>У жіночій консультації та гінекологічному стаціонарі. Оволодіння технікою виконання піхвових ванночок, спринцований, закладання у піхву тампонів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — закладання у піхву тампона; — проведення піхвових ванночок; — проведення піхвових спринцований; 	4
13	Практичне заняття	<p>Загальні принципи медикаментозного лікування гінекологічних хворих. Фізіотерапевтичне та санаторно – курортне лікування гінекологічних хворих</p> <p>У жіночій консультації та гінекологічному стаціонарі. Оволодіння технікою виконання піхвових ванночок, спринцований, закладання у піхву тампонів.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — закладання у піхву тампона; — проведення піхвових ванночок; — проведення піхвових спринцований; 	4
14	Практичне заняття	<p>Передопераційна підготовка гінекологічними хворими</p> <p>Ознайомлення з підготовкою перев'язувального та шовного матеріалу, підготовка та стерилізація наборів інструментів, участь у підготовці хворих, догляд за тяжкохворими.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — підготовка жінки до гінекологічних операцій. 	4
15	Практичне заняття	<p>Післяопераційний догляд за гінекологічними хворими</p> <p>Ознайомлення з підготовкою перев'язувального та шовного матеріалу, підготовка та стерилізація наборів інструментів, участь у підготовці хворих, догляд за тяжкохворими.</p> <p>Практичні навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> — післяопераційний догляд за жінкою після гінекологічних операцій <p>Диференційований залік</p>	3

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
	<i>Розділ 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні</i>				
1	Організація гінекологічної допомоги в Україні. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Медична етика та деонтологія в гінекології. Охорона праці в галузі	8	2	—	6
	<i>Розділ 2. Методи обстеження гінекологічних хворих</i>				
2	Методика обстеження гінекологічних хворих: основні та додаткові методи обстеження гінекологічних хворих	14	4	8	2
	<i>Розділ 3. Основні гінекологічні захворювання</i>				
3	Специфічні та неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів: запалення зовнішніх статевих органів, запалення внутрішніх статевих органів (клініка, лікування, ускладнення, профілактика)	18	4	8	6
4	Безпліддя. Основи сексології	6	2	4	—
5	Доброякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	10	2	4	4
6	Злоякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	10	2	4	4
7	Циклічні та ациклічні розлади менструальної функції: етіопатогенез, класифікація, лікування, невідкладна допомога	10	2	4	4
8	Неправильні положення та аномалії розвитку жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика	10	2	8	
9	Невідкладна допомога в гінекології	11	2	4	5
	<i>Розділ 4. Загальні методи лікування гінекологічних хворих та догляд за ними</i>				
10	Консервативні методи лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка та післяоператійний догляд за гінекологічними хворими	38	2	16	20
Усього		135	24	60	51

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>6 семестр</i>		
	<i>Розділ 1. Організація гінекологічної допомоги в Україні</i>	
1	Організація гінекологічної допомоги в Україні. Основи законодавства України про охорону здоров'я жінки. Медична етика та деонтологія в гінекології. Охорона праці в галузі	2
	<i>Розділ 2. Методи обстеження гінекологічних хворих</i>	
2	Методика обстеження гінекологічних хворих. Основні методи обстеження гінекологічних хворих	2
3	Методика обстеження гінекологічних хворих. Додаткові методи обстеження гінекологічних хворих	2
	<i>Розділ 3. Основні гінекологічні захворювання</i>	
4	Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів.	2
5	Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів.	2
6	Безпліддя. Основи сексології	2
7	Доброкісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	2
8	Злоякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	2
9	Циклічні та ациклічні розлади менструальної функції: етіопатогенез, класифікація, лікування, невідкладна допомога	2
10	Неправильні положення та аномалії розвитку жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика	2
11	Невідкладна допомога в гінекології	2
	<i>Розділ 4. Загальні методи лікування гінекологічних хворих та догляд за ними</i>	
12	Консервативні методи лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка та післяопераційний догляд за гінекологічними хворими	2
	Всього	24

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
5 семестр		
	<i>Розділ 2. Методи обстеження гінекологічних хворих</i>	
1	Методика обстеження гінекологічних хворих: основні методи обстеження гінекологічних хворих	4
2	Методика обстеження гінекологічних хворих: додаткові методи обстеження гінекологічних хворих	4
	<i>Розділ 3. Основні гінекологічні захворювання</i>	
3	Неспецифічні запальні захворювання жіночих статевих органів:	4
4	Специфічні запальні захворювання жіночих статевих органів:	4
5	Безпліддя. Основи сексології	4
6	Доброкісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	4
7	Злоякісні пухлини: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування, ускладнення, профілактика	4
8	Циклічні та ациклічні розлади менструальної функції: етіопатогенез, класифікація, лікування, невідкладна допомога	4
9	Аномалії розвитку жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика	4
10	Неправильні положення жіночих статевих органів: класифікація, причини, клініка, лікування, профілактика	4
11	Невідкладна допомога в гінекології	4
	<i>Розділ 4. Загальні методи лікування гінекологічних хворих та догляд за ними</i>	
12	Консервативні методи лікування гінекологічних хворих.	4
13	Загальні принципи медикаментозного лікування гінекологічних хворих, фізіотерапевтичне та санаторно – курортне лікування хворих	4
14	Консервативні методи лікування гінекологічних хворих. Передопераційна підготовка гінекологічних хворих	4
15	Післяопераційний догляд за гінекологічними хворими	4
	Всього	60

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Історія розвитку гінекологічної допомоги в Україні	2
2	Чинне законодавство України про охорону здоров'я жінки	2
3	Охорона праці в галузі	2
4	Додаткові методи обстеження гінекологічних хворих	2
5	Неспецифічні запальні захворювання жіночої статевої системи	2
6	Специфічні запальні захворювання: генітальний герпес, туберкульоз статевих органів, хламідійна інфекція, уроплазмоз, СНІД	4
7	Кісти яєчників	2
8	Ендометріоз	2
9	Фонові та передракові стани жіночої статевої системи	2
10	Рак грудної залози	2
11	Дисгормональні захворювання грудних залоз	2
12	Нейроендокринні синдроми в гінекології	2
13	Невідкладна допомога в гінекології	5
14	Консервативні методи лікування гінекологічних хворих: фітотерапія, фізіотерапія, ЛФК, санаторно-курортне лікування	10
15	Основні етапи гінекологічних операцій	8
16	Ендоскопічні гінекологічні операції	2
	Усього	51

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Заповнення паспортної частини медичної карти.
2. Оформлення направлень для лабораторного дослідження.
3. Збирання анамнезу.
4. Гоління зовнішніх статевих органів.
5. Постановка очисної та лікувальної клізми.
6. Передстерилізаційне очищення шприців, голок та гінекологічних інструментів.
7. Контроль якості передстерилізаційного очищення шприців та інструментів.
8. Дезінфекція шприців та інструментів кип'ятінням.
9. Підготовка до стерилізації біксів з перев'язувальним матеріалом.
10. Підготовка рук до операції за допомогою розчину діоциду.
11. Підготовка рук до операції за допомогою препарату С-4.
12. Підготовка рук до операції за методом Альфельда.
13. Техніка обробки рук у розчині хлоргексидину біглюконату (гібітан).
14. Правила приготування дезінфекційних хлоровмісних робочих розчинів.
15. Огляд шийки матки у дзеркалах.
16. Взяття матеріалу із цервікального каналу для цитологічного дослідження.
17. Взяття матеріалу з піхви та цервікального каналу для бактеріоскопічного дослідження.
18. Взяття матеріалу з піхви та цервікального каналу для бактеріологічного дослідження.
19. Взяття матеріалу з піхви для гормональної кольпоцитодіагностики.
20. Проведення бімануального дослідження.
21. Підготовка пацієнтки до УЗД.
22. Проведення спринцовування піхви.
23. Проведення вагінальної ванночки.
24. Закладання піхвового тампона.
25. Підготовка набору інструментів для роздільного діагностичного вишкрабання слизової оболонки шийки та тіла матки, біопсії шийки матки, пункциї черевної порожнини через заднє склепіння піхви.
26. Виконання непрямого масажу серця.
27. Надання невідкладної допомоги при гострому животі в гінекології.
28. Надання невідкладної допомоги при травмах жіночих статевих органів.
29. Надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах.
30. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоку.
31. Проведення туалету післяопераційних хворих, догляд за швами на промежині.
32. Підготовка хворої до піхвового дослідження та малих гінекологічних операцій.
33. Асистування під час проведення малих гінекологічних операцій.
34. Профілактика пролежнів.
35. Допомога під час проведення гемотрансфузії.
36. Підготовка гінекологічного крісла до огляду хворих.
37. Підготовка процедурного кабінету до роботи.
38. Проведення санітарно-просвітницької роботи.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Особливості та значення анамнезу в гінекології; методика збирання анамнезу.
2. Методика і значення гінекологічного дослідження.
3. Додаткові методи дослідження в гінекології (інструментальні).
4. Піхвові мазки: види, техніка взяття.
5. Аномалії жіночих статевих органів: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
6. Неправильні положення матки: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
7. Порушення менструального циклу (за типом дисфункційних маткових кровотеч): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
8. Порушення менструального циклу (за типом аменореї): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
9. Запальні захворювання жіночих статевих органів (загальні дані).
10. Гонорея (гостра, підгостра, торпідна, хронічна, латентна).
11. Трихомоніаз.
12. Запальні хвороби зовнішніх статевих органів та піхви неспецифічної етіології: клініка, діагностика, лікування.
13. Безплідне подружжя: причини жіночого та чоловічого безпліддя. Поняття про сексопатологію.
14. Методика обстеження безплідного подружжя.
15. Поняття про пухлини. Характеристика злоякісних та добрякісних пухлин. Онкологічна служба в Україні.
16. Поняття про передракові хвороби. Значення профілактичних оглядів у діагностиці пухлиноподібних захворювань і пухлин. Рання діагностика раку.
17. Добрякісні пухлини матки: клініка, діагностика, принципи лікування.
18. Добрякісні пухлини яєчників: клініка, діагностика, лікування.
19. Злоякісні пухлини шийки матки: стадії поширення, клініка, діагностика, значення біопсії, принципи комбінованого лікування.
20. Рак тіла матки: значення діагностичного вишкрібання, принципи комбінованого лікування. Саркома тіла матки: клініка, лікування.
21. Злоякісні новоутворення яєчників: стадії поширення, діагностика, принципи лікування.
22. Травми жіночих статевих органів (ушкодження, нориці): етіологія, клініка, лікування, діагностика, профілактика.
23. Позаматкова вагітність: причини, клініка, діагностика, лікування, невідкладна допомога.
24. Апоплексія яєчників, перекручування ніжки кісти та кістома яєчника: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
25. Консервативне лікування гінекологічних пацієнтів. Догляд за гінекологічними хворими.
26. Хірургічне лікування в гінекології: підготовка хворих до операції, догляд за післяопераційними хворими.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Особливості та значення анамнезу в гінекології; методика збирання анамнезу.
2. Методика і значення гінекологічного дослідження.
3. Додаткові методи дослідження в гінекології (інструментальні).
4. Піхвові мазки: види, техніка взяття.
5. Аномалії жіночих статевих органів: причини виникнення, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
6. Неправильні положення матки: причини, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
7. Порушення менструального циклу (за типом дисфункційних маткових кровотеч): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
8. Порушення менструального циклу (за типом аменореї): етіологія, клінічні прояви, діагностика, профілактика.
9. Запальні захворювання жіночих статевих органів (загальні дані).
10. Гонорея (гостра, підгостра, торпідна, хронічна, латентна).
11. Трихомоніаз.
12. Запальні хвороби зовнішніх статевих органів та піхви неспецифічної етіології: клініка, діагностика, лікування.
13. Безплідне подружжя: причини жіночого та чоловічого безпліддя. Поняття про сексопатологію.
14. Методика обстеження безплідного подружжя.
15. Поняття про пухлини. Характеристика злоякісних та доброкісних пухлин. Онкологічна служба в Україні.
16. Поняття про передракові хвороби. Значення профілактичних оглядів у діагностичі пухлиноподібних захворювань і пухлин. Рання діагностика раку.
17. Доброкісні пухлини матки: клініка, діагностика, принципи лікування.
18. Доброкісні пухлини яєчників: клініка, діагностика, лікування.
19. Злоякісні пухлини шийки матки: стадії поширення, клініка, діагностика, значення біопсії, принципи комбінованого лікування.
20. Рак тіла матки: значення діагностичного вишкрібання, принципи комбінованого лікування. Саркома тіла матки: клініка, лікування.
21. Злоякісні новоутворення яєчників: стадії поширення, діагностика, принципи лікування.
22. Травми жіночих статевих органів (ушкодження, нориці): етіологія, клініка, лікування, діагностика, профілактика.
23. Позаматкова вагітність: причини, клініка, діагностика, лікування, невідкладна допомога.
24. Апоплексія яєчників, перекручування ніжки кісти та кістома яєчника: клініка, діагностика, невідкладна допомога.
25. Консервативне лікування гінекологічних пацієнтів. Догляд за гінекологічними хворими.
26. Хірургічне лікування в гінекології: підготовка хворих до операції, догляд за післяопераційними хворими.

9. Індивідуальні завдання

З метою кращого засвоєння матеріалу з медсестринства в акушерстві програмою і навчальним планом спеціальності передбачене виконання індивідуальних завдань:

1. Кожному студенту дано завдання по складанню тез бесіди, лекції по профілактиці ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду. Наприклад:

а) скласти план лекції для пацієнток гінекологічного відділення на тему: «Профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом»;

б) підготувати тези лекції з основ охорони праці в акушерстві для середнього медичного персоналу пологового будинку.

2. Серед студентів III курсів провести конкурс санбюлетнів на тему: «Профілактика ускладнень вагітності, пологів та післяполового періоду».

10. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, самостійна позааудиторна робота. Під час лекцій використовується засоби наочності, зокрема на всі лекційні заняття створені мультимедійні презентації, інтерактивні методи.

Практичні заняття спрямовані на отримання базових знань та відпрацювання алгоритмів виконання практичних навичок на рівні навички. На практичних заняттях студенти опановують уміння спілкуватися з хворими як на прикладах використання елементів рольової та ділової гри, так і безпосередньо при роботі з хворими.

11. Методи контролю

На лекційних заняттях проводиться вибірковий контроль на засвоєння викладеної теми.

На практичних заняттях контроль знань проводиться різними методами: опитування, розв'язування тестових завдань, виконання практичних навичок при роботі в малих групах, та індивідуальне виконання практичної навички. Значне місце при оцінці знань відводиться розв'язуванню ситуаційних задач як типових так і підвищеної складності.

Контроль самостійної позааудиторної роботи проводиться у формі виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях, індивідуальних консультаціях згідно графіка.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який включає усні відповіді та розв'язання ситуаційної задачі з виконанням практичної навички.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Медсестринство в акушерстві»

Оцінка «5». Студент:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґруntовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспіタルному етапі.

Оцінка «4». -

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3». -

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґруntуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дій при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2». -

- не опрієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого.

13. Методичне забезпечення

- 1.** До всіх лекційних занять підготовлені мультимедійні презентації та методичні розробки лекцій.
- 2.** До кожного практичного заняття підготовлено методичні розробки, інструктивні карти, алгоритми виконання практичних навичок, набір ситуаційних задач різного рівня складності.
- 3.** Для виконання позааудиторної самостійної роботи підготовлені методичні розробки з тестовим матеріалом, задачами, запитаннями для самоконтролю, рекомендованою літературою.

14. Рекомендована література

Основна

Акушерство: підручник / С.В. Хміль, Л.І. Романчук, З.М. Кучма. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. — 624 с.

Акушерство і гінекологія: У 2 кн. — Кн. 1: Акушерство: підручник / За ред. В.І. Грищенка, М.О. Щербини. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 424 с.

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г.
Медсестринський процес. — К.: Здоров’я, 2001.

Медсестринство в акушерстві: підручник / С.В. Хміль, З.М. Кучма, Л.І. Романчук. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. — 336 с.

Назарова І.Б. Невідкладні стани в акушерстві: навч. Посібник. — К.: Медицина, 2006. — 102 с.

Назарова І.Б., Самойленко В.Б. Фізіологічне акушерство: підручник. — К.: Медицина, 2009. — 408 с.

Посібник для практичних занять з акушерства / О.М. Колодочки, В.В. Пузій, О.П. Шамаріна та ін.; за ред. Л.О. Мороз. — К.: Здоров’я, 2006. — 280 с.

Назарова І.Б. Медсестринство в акушерстві: Підручник. — К.: Медицина, 2008. — 224 с.

Додаткова

Айламазян Е.К. Акушерство. — СПб: Специальная литература, 1997.

Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г.
Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров’я, 2000 — 248 с.

Інструкція з профілактики внутрішньолікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (витяг з Наказу МОЗ України “Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію, СНІД” № 120 від 25.05.03 р.).

Кудрявцева Т.О. Сестринський процес: етапи, зміст, документація. — К.: Здоров’я, 2001.

Наказ № 288 “Про затвердження інструкції по дотриманню санітарно-протиепідемічного режиму лікарні”.

Планування сім’ї. Інститут захисту життя. — Львів, 1998.

Присяжнюк М.С. Російсько-український медичний словник. — К.: КМ Academia, 1995.

Степанковская Г.К. Неотложное акушерство. — К.: Здоров’я, 1994.

Хміль С. Медсестринство в акушерстві. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.